

מזירה, אך החסרה תפוק משיגיה. היא חיה בעולם של התפעלות. נוסח שאול שרנר וחסדק סימון פטל אפולו. אלא שמהייר אינה חשה כי היא מגשימה את עצמה, והיא להוטה לקיים את הצורה הידועה: עשה-לך-רב. הרב, מודמן לה בדמות של זוג צעיר: היא - סטור דנטית למישפטים, והוא - מתמחה בתיאולוגיה פרוטסטנטית. בנייהוג, מרי וקלמן, המתגלים כמו כל הרבנים האחרים, כצרימוחקן, אנוכיים, טפילים, המצליחים את אונה ויורדים לחייה, בעוד היא משתעבדת להם ברצון, אהבה הערצה, תוך ביטול האני שלה, כמינהגם של חסידים לפני רבותיהם.

גם כאשר מגיע רקע השבר, וענייה של אונה נפקחות, תוקפים אותה אליליה: "נגלית... כשביקשנו אותך להשתתף איתנו בהוצאת הציבורי עשינו זאת למעןך. כדי לכנות את האני שלך וכן הלאה..." וגם כאשר היא ניתקת, מרבי ניהודלוגיה, היא אינה יכולה להשתחרר מרישומם על חייה, והיא ממשיכה לקראת ערירות ושיממון מתירדים.

סיפורה הרבי המתפקד אף הוא סיפור של עימות בין יהדות ובין הלניזם. בין ירושלים ובין אתונה. זהו סיפורו של בוגר סמינר תיאולוגי, גאון בהלכה, ש' הוסמך להיות לרב, אך שהתאהב בנימיה פה שהביאה עליו את מותו. המספר הוא חברו מנוער של אותו רבי, הפותח את הסיפור במילים: "כשהייתי בן ארבע קיבלתי, ארץ זרקה, תלמידי עמנו בנייהודי, תחבתי אמימן בחרץ ש' בכניסה לרכבת התחתית, ונספתי לראות את העץ".

המספר עורך את מסע השיחזור של חייו ומותו של ידו מנוער באמצעות אשתו, הרבנית קורנפול, המספרת לו את ייסורי הרב הצעיר, ואת מסעו אל הכפרה. את האלון בגן-הציבורי הוא רואה כנימפה: "מעמד היה רביק ומפ' עים במיורו. לאישה פיסחה לה צהלה כמיפישעתי. וזה הדתתי ידי האחת (ב' שנייה חבתי את מנתי העץ, כביכול) כמיפישעה (הפתעות בכניניה המאדם) של המנר כאיברים ובגוף ההדור וה' מוצק עדי-הלחיה, ובניית-מה, שאש' אש לבשה עוצמה, לימפתי את צומת-האיברים המפלא... בלא אזהרה היש' לבתי ארצה. פני נמחצו בארצה, ופתיתי ניש של וזהמה חדרו לתוך פי העקור. כרעתי על ברכיי, ידיי לוחצות את האד' מה וציפורני-אצבעותיי תופפות בוזומה. כאב עילאי חרש את ירכי. פרצתי בכבד..."

כתאורו של הרב הצעיר, את אונה חוויה פיסית שחווה, כפי שתיארה בכתב, בטרם ישים קץ לנפשו.

סיפורה הבא של אוניק קינאה, או איר דוש באמריקה מבוסס על שני גיבורים, האחד סופר אידיש מתוסכל ולא נחשב, והאחר, בן-דמותו של 'צחק בשוויים' זינגר, סופר ורשאי, שהצליח לכבוש בסיפוריה-משרתות שלו את ליבה של אמריקה ואת לב מעניקי פרס נובל. בשווייזינגר הוא בן-דמותו של יאנקל אום-טורבר, המכונה בפי אוניק וגיבור ריה, "דער האער" (החזיר): "האידיש שפתי איהתה נקיה, משפמי נעדרו חן ובקוף... סיפורו שאספו על ידי כדי אי-שפיות, פורנוגרפיה, פארנאוויה, סטיות - גברים החוככים גברים, נשים המנפפות נשים, עושי מעשי-מרום ככל המנינים והסתים, נערים המורוטים מל תרגולות, קצבים השותים דם כדי להר' בות כוח מאחורי הסכין..." אשת אחת משונאיו של בשווייזינגר / דער-האזער אומרת עליו: "הוא שדכ עם המתרג' מים הנכתיים..." עם המשך הסיפור, הוא הופך לפארודיה מטורפת על בשוויים-זינגר, כתיבתו, ובעיותה של ספרות אידיש הגוססת, והמיפלט האמריקאי של סופרים וכישורנות ספרותיים מבני העם היהודי היושבים באמריקה, המייצגים את העולם המטריד את מנוחתה של המח' ברת סינטיה אוניק.

גם הסיפור זכרות מצטרף למסכת הי' שאלות הספרותיות תרבותיות שאוניק מוסרדת בהם. זה סיפור אסטייל על עור לם השירה, על יהודי מהגר בעולם השיר רה האמריקאי, ועל האופן בו בולעים צרכני השירה את כל שמאכלים אותם. כאותו יהודי מהגר המאכיל אותם ב' מיכתבי דודתו הבודדת. הסיפור האחרון בקובץ, מכשפת הרציף, מעיד כבר על מגמת ספריה האחרים של סינטיה אוניק,

שראור בארצות-הברית בשנים שאחרי פירסום ספריה הראשונים. זה סיפור על גבול הטרף והמדע הבידיוני, סיר פול שבו נרדף גבר בידי אשה תמהור נית, כאשר המציאות והדמיון משמשים זה לצד זה.

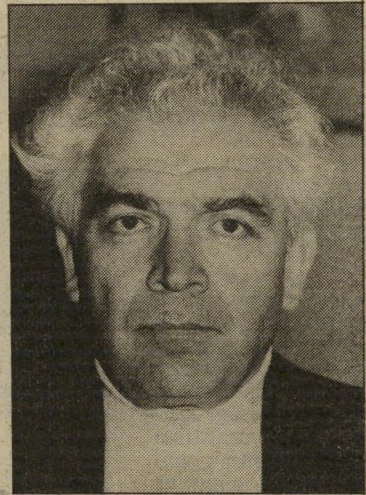
לסיכום, שפיות דמים, הרבי מתפקד הוא ספר מומלץ ביותר לקורא הישראלי. זה ספר שבו מעלה המחברת שאלות מרתקות של זהות יהודית, תוך שמירת מימד הפרספקטיבה ההיסטורית והאידי אית העמוקה יותר. זה ספר מרתק, ש' כנותו היהודית ויכולת התמודדותו בבעיות של אמת מתעלה מעל ליצירותיהם של סופרים יהודים אמריקאיים אחרים כברנרד מלמוך, סול בלו דומיהם. גם ההומור והחוכמת-החיים המרצפות אותה, הופכים את הקריאה בו לחוויה. גם תרגומה של שולמית אריאל הוא מעולה ונקי.

כתבי עת

המיזרח החדש

ריבעון החברה המזרחית הישראלית - המיזרח החדש, אינו מכתביהעת הר נפוצים בישראל, למרות שערכו הסגור לי חשוב עשרת מונים ממרבית כתבי העת הרואים-אור בישראל. בחוברת האחרונה של המיזרח החדש, מיקבץ רחב מאוד של נושאים, שעניינם המרחב, כאמר האחדות הערבית בתודעה הלאומית המצרית בשלהי שנות השלושים מאת ישראל גרשני, שחלקו השני מובא בפתח של החוברת, מובא ניתוח מעמיק של תהליך מעורבותה של מצריים בזהות הערבית, ויצירת התשתית לתפקידה של מצריים כמנהיגת העולם הערבי. זו בחינה של אחד מהשליבים הראשיתים של הרעיון הפאן-ערבי ה' מלווה בראיות, מראי-מקום ובחינת גר' שא זה, לעומת חברות ערביות אחרות, שגם בהן התפתח רעיון זה במקביל. מאמרו של מתתיהו פלד תרגומי ספרות המערב לערבית: 1850-1940 מתייחס במכתובו או שלא במכתוב לתקר' פה המקבילה לתקופת התחזקותה של תרבות ההשכלה ביהדות מיוחא-אירופה, ומעברה של הספרות העברית מאירופה לארץ-ישראל המנדטורית עד לפרוץ מיל' חמתה-העולם השנייה.

מתוך מאמרו של פלד מתגלות מקביי לות לתופעות דומות לספרי האגרה ה'

חוקר מתי פלד קבלת תרבות מבחון

יהודיים מורשה, וויכוחים עקרוניים בשאלות, כמו השפעת ספרות מתורגמת על היצירה הספרותית המקורית. יש ב' נושא, שאותו בחר פלד, עניין רב, שכן תרגום משמעו השפעה תרבותית מערבית על התרבות הערבית. תופעות כמו תרגומיו של ז'יקסון שתירגם את שייקספיר לעברית (אר'

* המיזרח החדש - עורך: אהרון לישי; הוצאת החברה המזרחית הישראלית, האוניברסיטה העברית, ירושלים; 288 עמודים (כריכה רכה).

אנתולוגיה ימחיונית

מאת עלי אל-גיאר

איגרתו אליך באשר אתה אדם, יוצר תרבות שאינה יודעת שלוה. אלפי דורות... לא ירד גשם האם נולדנו למות? אם כן, מה אומלים בני-אדם. החמה אינה זורחת כדי לשרוף את הפירות הנחר אינו עולה על גדותיו כדי להציף את השדות

הגרעין שהציתו כועס כי בתוך תוכו שני דברים הופרזו שני סודות נקרעו הרי סוד-הדברים הוא שהרמוניה תשרור בהם כמו הסוד בחיינו כשישרור השלום.

אל תהפוך את החיים לחטא בארצנו הבט אל הבוקר בחיוך תמים. אל תקבור את האדם בתוך אחיו האדם העצים הירוקים - מאחורי פיתול הדרכים נראים כצלבים תחת אונת בן-הערביים, כאילו גוסס האביב על הקוצים, אולם מי שמת הוא נוטע העצים השמש מעל דמעותיהם כסות.

אחרי מות האדם מופיעים הכוכבים נבוכים כחרהורים של ערב על מי משקיף הירח הזר מבעד לעננים כשיר המרחף במחשבתו של אסיר, מבלי לשיר. כל מאותו חושש לשיר, פן יוציא שירו זיבתו לפני הרוחות לפני גולן, לפני רוצח העובר בלילה, מגשש דרכו לעיני ירח המשקיף ממעל. כי אנו משחיתים את הערב במעשה איבה.

חזור לחיים הוי המייסר את החיים. השלום נודד כזר לעיניך מזה אלף שנה. ארצך הזקנה היא מספד ללא נחמה, עולה בשמיה ככוכב של דם הרוח מיילל יללת האנושות לישועה, הטריק ביללותו מלאך וגם שטן, האל עצוב כי אנו אוכלים חול במדבר. זפנים זנוחים גועים בהרים ללא אדם צמא שיעניק להם אהבה.

סלח לנו, האל, על תמימות תקוותינו. כי אני ילדי המוות עלי אדמות, העקת לנו חופש לבכות בבתי סוהר, מחה דמעותינו השחר בארצנו הוא חיוך עצוב, הפחד והתקווה שני תאומי-עך,

שלום עלי אדמות

בעיני הטף כדמעות צמד פרחים גם הבוקר מוחה דמעה בשתי ידי. רחמי-נא, הולתי דמעותי על ידך, והנה נוצצות הן באדמה. יסרת אותי כי נגבתי את לפידך ואולי - משום ששכחתי את חכמתך קחינא את אישך היוקדת בליבי רוצה אני לחיות למען החיים והשלום.

אמרת לי: האומללות מעשה ידי היא. מי הושיט את ידי לחיים? אני, אני אחראי לאומללות בני אדם. איגרתו אליך באשר אתה אדם לו כתבתי שירי בדמך לו קישטתי את האותיות בדם אחי וארחץ את פצעי שלי בפצעי ידיו.

אל תעשו קביים לילדים מאילני אל תחניקו את הבוקר החדש באבק החקץ הקץ עלינו? הילענו הכוכבים בערב? על שני אוהבים ישנים וחובקים עפר מתו והניחו ילדים לסבל, שני ילדים תמימים נכי מלחמה.

ישבה משפחה ליד האח אב משחק עם ילדיו בחיבה. פתאום הרעימה פצצה הילדים זועקים זעקה ללא הד, כקריאת עזרה של אלפי שיבולים, בשעת שריפה. המוות כינה מאור עיניהם אלפי כינורות נאנחים האש כבתה בתוך האח.

הוי עולם השחר יפצע מחר ללא עשן, חופש האדם הוא שיהיה אהוב. בדמינוני ישנה עיר מאירה עיר שאינה מכירה ציפיות ודאגה. בטוחה, אינה מכירה גנבים בחשיכה ואין בה תקיעת-יד בעסקות ממון, האדם יכול לקנות בחיוך תמים פנינים ממעמקי הים שהעניינים מעניקות שוגה בחלומות, אגדה שלי, עיר של צללים געשי במוחי בניחוחות מסתוריים. תר אני בבתיים בנום הילדים, שיר ערש שר אני לילדים ונשיקתי מעצימה עיניים. אל תנעלו דלתותיכם מפחד לילה עירי אינה יודעת גנבים וחיללים האירו מנורה לור לעת שיחזור. הן תמיד בערבים יש איש זר.

תירגם מערבית: שמואל מורה

הכפר עפולה בידי יהושע חנקין מהר אריסים שיסבו על אדמות כפר זה. ש' סורסוק במיורת של מישפחת אבראהים גרעון מ' קרסל, בוחן. תחת הכור

חרת מצב לימודי הסוציולוגיה של ה' פלשתינאים, גליון מיוחד של הרבעון ללימודים פלסטיניים, שראה אור בשנת 1977 היה מוקדש לסוציולוגיה של ה' פלסטיניים. ע' שולמן, ברשימתו התר' רושת המרחבית של הערבים והדרוזים בישראל ומאפייני יישוביהם הוא בחינה סטטיסטית של בנייהמיעוט בישראל ר' התפרשות שלהם, רשימה המלוות בדיא-גרמות ובמפות.

רבקה ירדני, במאמרה עליית, האיס-לאם הפוליטי: תפישות קונסמפורניות של האיסלאם במצויים בוחנה את עליית תה של תנועת האחים המוסלמיים במצ' ריים, דיכוייה אחרי המהפכה המצרית. ברשימה זו ניתן לבחור את הרקע הדתי לציחתו של הנשיא אל-סאדאת. אבנר לוי בוחן את הרכבת הממשלה בתורכיה לאחר הבחירות הכלליות של יוני 1977, תוך תיאור התפתחות הקרע התורכי בין השמאל הקיצוני הפאשיסם בתורכיה.

המיזרח החדש הוא כתביעת מעולה ר' מרתק, המומלץ לרכישה ולקריאה לכל מי שחפץ לדעת אודות העולם שבו אנו חיים.